

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 25 lipca 2024 r.

Poz. 3921

Wojewoda Lubelski

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.274.2024

z dnia 24 lipca 2024 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr III/18/2024 Rady Gminy Michów z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników oraz kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Michów, za uczestnictwo w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych, w części obejmującej § 2 uchwały w brzmieniu: „za działania wymienione w § 1 pkt 1 i 2”.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr III/18/2024 Rady Gminy Michów z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników oraz kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Michów, za uczestnictwo w działaniach ratowniczych lub szkoleniach pożarniczych, w części obejmującej § 2 uchwały w brzmieniu: „za działania wymienione w § 1 pkt 1 i 2”.

Uzasadnienie

Uchwała Nr III/18/2024 Rady Gminy Michów została doręczona organowi nadzoru w dniu 8 lipca 2024 r.

W podstawie prawnej przedmiotowej uchwały powołano m. in. art. 15 ust. 1-2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 233). W myśl art. 15 ust. 1 tej ustawy – w obecnie obowiązującym brzmieniu - strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny.

Ekwiwalent pieniężny otrzymują również: (1) kandydat na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1, (2) strażak ratownik OSP, który brał udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 - stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych (art. 15 ust. 1a).

Zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 i 1429) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (art. 15 ust. 2).

Obecne brzmienie art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych zostało nadane mocą art. 1 pkt 7 lit. b ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1560) zmieniającej m.in. ustawę o ochotniczych strażach pożarnych z dniem 8 września 2023 r.

Z powyższych przepisów ustawy o ochotniczych strażach pożarnych wynika zatem, że uchwała rady gminy, stosownie do art. 15 ust. 2 w związku z art. 15 ust. 1 tej ustawy, powinna określać obligatoryjnie wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP za uczestniczenie w następujących zdarzeniach: działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu oraz ćwiczeniu.

Dodatkowo, na podstawie art. 15 ust. 1a ustawy o ochotniczych strażach pożarnych, ekwiwalent pieniężny otrzymują: (1) kandydaci na strażaka ratownika OSP o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy oraz (2) strażacy ratownicy OSP, którzy brali udział w działaniach, o których mowa w art. 3 pkt 7 ustawy, tj. w zabezpieczaniu obszaru chronionego właściwej jednostki ratowniczo- gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej określonego w powiatowym (miejskim) planie ratowniczym - stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych, a zatem fakultatywnie.

Ponadto, na podstawie art. 15a ww. ustawy rada gminy może przyznać ekwiwalent strażakom ratownikom OSP za wykonywanie zadań innych niż wymienione w art. 15.

W § 1 przedmiotowej uchwały ustalono wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Michów za każdą rozpoczętą godzinę której, uczestniczyli:

- 1) w działaniu ratowniczym i akcji ratowniczej od momentu zgłoszenia wyjazdu z jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w kwocie 20,00 zł (słownie: dwadzieścia złotych);
- 2) w szkoleniu lub w ćwiczeniu zgodnie z listą obecności w kwocie 11,00 zł (słownie: jedenaście złotych).

W § 2 uchwały Rada ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla kandydata na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych *za działania wymienione w § 1 pkt 1 i 2* w kwocie 7 zł (słownie: siedem złotych)

Z analizy treści § 2 przedmiotowej uchwały wynika, iż Rada Gminy Michów ustaliła w nim wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla kandydata na strażaka ratownika OSP za udział zarówno w szkoleniach, jak i w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych oraz ćwiczeniach.

Zdaniem organu nadzoru regulacja § 2 uchwały w brzmieniu: „*za działania wymienione w § 1 pkt 1 i 2*” dająca podstawę do wypłaty kandydatom na strażaka ratownika OSP ekwiwalentu za udział w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych i ćwiczeniach została podjęta z istotnym naruszeniem art. 15 ust. 2 w zw. z art. 15 ust. 1a pkt 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.

Ustawodawca wprost określił w ustawie o ochotniczych strażach pożarnych, za jakie działania otrzymuje ekwiwalent kandydat na strażaka ratownika OSP.

Z treści art. 15 ust. 1a pkt 1 ww. ustawy wynika, iż stosownie do posiadanych przez gminę środków finansowych ekwiwalent pieniężny otrzymuje kandydat na strażaka ratownika OSP który ukończył 18 lat, a nie ukończył 65 lat, i który jest uczestnikiem szkolenia podstawowego przygotowującego do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych (podkreślenie moje).

Z kolei zgodnie z regulacją art. 15 ust. 2 tej ustawy, w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia (podkreślenie moje).

Ekwiwalent pieniężny dla kandydata na strażaka ratownika OSP może być zatem przyznany wyłącznie za udział w szkoleniu przygotowującym do bezpośredniego udziału tego kandydata w działaniach ratowniczych.

Odmienne uregulowanie omawianej kwestii w uchwale podejmowanej przez Radę Gminy stanowi istotne naruszenie prawa.

Naczelną zasadą demokratycznego państwa prawnego jest działanie organów władzy publicznej w granicach i na podstawie obowiązującego prawa, co wyraża art. 7 Konstytucji RP. Potwierdza to również art. 94 Konstytucji, w myśl którego organy samorządu terytorialnego, ustanawiając akty prawa miejscowego działają na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany

przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę.

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr III/18/2024 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Michów
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Michów